

นิยามและลักษณะทางกฎหมายของอ่าว

คำว่า อ่าว (Aval) นั้น เป็นคำในภาษาฝรั่งเศส แปลว่า ทำให้มีค่า ซึ่ง
ถูกเหมาะสมแล้วที่นำมาใช้เรียกการค้ำประกันการชำระเงินตามตัว แต่ความหมายดั้งเดิมจริง ๆ
แล้วมีที่มาจากคำว่า "A valle" ซึ่งเป็นภาษาอาหรับแปลว่า เบื้องล่าง (en bas)
ซึ่งคำนี้ก็ตรงกับความหมายอีกอย่างหนึ่งของคำว่า Aval เหมือนกัน คืออาจแปลว่า ร่อง
แม่น้ำ หรือเบื้องล่างก็ได้ ที่แผลงมาใช้กับการค้ำประกันไต่มนั้น เพราะเมื่อก่อนมักจะนิยม
ลงลายมือชื่อค้ำประกันไว้ที่คานกลาง (Aval) ของตั๋วเงิน

ส่วนนิยามของคำว่า อ่าวสนั้น มีผู้ให้ความหมายไว้อย่างต่าง ๆ กัน ดังนี้ คือ

ศาสตราจารย์จิติ ตังศรีพิชัย "อ่าว คือการค้ำประกันความรับผิดชอบตามตั๋วเงิน"

ศาสตราจารย์ประภาศน์ อวยชัย "อ่าวเป็นภาษาฝรั่งเศส แปลว่าทำให้
มีค่า ซึ่งไต่มนำมาใช้ในกฎหมายตั๋วเงินนานาประเทศ ให้ความหมายว่าเป็นการค้ำประกัน
การชำระเงินตามตั๋วเงินอันเป็นการเข้ามาเป็นคู่สัญญาในตั๋วเงินอย่างหนึ่ง"

ศาสตราจารย์ ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช "ที่อื่นเกิดแต่ตั๋วเงินเป็นหนึ่งอย่าง
หนึ่ง เมื่อที่อื่นเกิดแต่สัญญาอื่น ๆ จะมีการค้ำประกันได้ ที่อื่นเกิดแต่ตัวค้ำประกันได้เหมือน
กัน หากแต่เรียกชื่อแผลง ๆ ว่า อ่าว เหน้ันเอง อ่าวเป็นศัพท์ฝรั่งเศสสืบมาจากคำ
โบราณว่า อา วาลัวร์ แปลว่า ทำให้มีค่า คือค้ำประกันนั่นเอง"

จากหนังสือ Black's Law Dictionary "In French Law. The
guaranty of a Bill of Exchange; so called because usually placed
at the foot or bottom (aval) of the bill.

In Canadian Law. The act of subscribing one's signature
at the bottom of a Promisory note or of a Bill of Exchange;
properly an act of suretyship, by the party signing in favor of
the party to whom the note or bill is given"

จากคำอธิบายกฎหมายพาณิชย์ของ René Rodière "อาวัล คือการประกัน
ร่วมกันในตั๋วแลกเงิน ซึ่งปัจจุบันทางปฏิบัติจะโคพบกันบ่อย ๆ ยังมีลายมือชื่อในตั๋วเงิน
มากเท่าใด ก็ยิ่งทำให้ตั๋วเงินมีค่ามากขึ้นเท่านั้น"¹

จากหนังสือ Dalloz Encyclopédie "อาวัล คือความผูกพันซึ่งบุคคล
หนึ่งจะต้องใช้เงินตามตั๋วเงินเมื่อถึงกำหนดชำระ เป็นการชำระหนี้แทนลูกหนี้ชั้นต้น ซึ่งได้
ลงลายมือชื่อในตั๋วเงินนั้นมาก่อน ผู้ลงลายมือชื่อเช่นนั้นเรียกว่า ผู้รับอาวัล"²

จากคำนิยามของคำว่า อาวัล ในความหมายต่าง ๆ กันที่กล่าวมาแล้วข้าง
ต้น อาจนำมาประมวลความหมายได้ว่า การอาวัลนั้นเป็นลักษณะของการค้ำประกันอย่าง
หนึ่งที่ใช้เฉพาะกับหนี้อันเกิดแต่ตั๋วเงินเท่านั้น โดยมีแบบพิธีและผลทางกฎหมายเป็นพิเศษ
ออกไปจากการค้ำประกันที่ตามสัญญาค้ำประกันธรรมดา หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ผู้รับอาวัล
มีความรับผิดชอบร่วมกันกับผู้ค้ำประกัน (caution solidaire) แต่โดยเหตุที่เป็นผลมา
จากการลงชื่อในตั๋วจึงมีลักษณะต่างกันกับการค้ำประกันในประมวลกฎหมายแพ่ง³

พอสรุปความแตกต่างระหว่างผู้รับอาวัลกับผู้ค้ำประกันตามสัญญาค้ำประกัน
ธรรมดาได้ดังนี้

1. ในการค้ำประกันธรรมดานั้น ผู้ค้ำประกันคงมีฐานะเป็นเพียงลูกหนี้ชั้นสอง
(Secondary debtor) เท่านั้น จึงอาจใช้สิทธิขายเบี่ยงต่อเจ้าหนี้ โดยขอให้ลูกหนี้
เป็นผู้ชำระก่อนตนได้ แต่ผู้รับอาวัลนั้นต้องรับผิดชอบผู้ทรงร่วมกับผู้สั่งจ่าย ผู้รับรอง หรือ

¹ René Rodière, Droit Commercial Effets de Commerce
Contrats Commerciaux Faillites. (Paris : Jurisprudence Générale
Dalloz, 1972), p. 73.

² Répertoire de Droit Commercial. Aval. (Paris :
Jurisprudence Générale Dalloz, 1978) No. 1, p. 1.

³ Ibid., No. 3, p. 1.

ผู้สละหลังที่ตนประกันไว้ ฉะนั้น ผู้รับอาวัลจึงถือเป็นลูกหนี้ชั้นต้น (Primary debtor) อันมีความรับผิดชอบในฐานะเท่าเทียมกับบรรดาผู้สัญญาทั้งหลายในคราวนั้น ในอันที่จะต้องรับผิดชอบโดยตรง จึงไม่อาจใช้สิทธิขายเบี่ยงให้เจ้าหนี้ไปเรียกการชำระหนี้จากลูกหนี้ก่อนอย่างผู้ค้ำประกันธรรมดาได้

2. การค้ำประกันธรรมดานั้น นอกจากขอต่อสู้ซึ่งผู้ค้ำประกันมีต่อเจ้าหนี้แล้ว ผู้ค้ำประกันยังอาจยกขอต่อสู้ทั้งหลายซึ่งลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นเป็นขอต่อสู้ได้อีกด้วย แต่ผู้รับอาวัลหาอาจยกขอต่อสู้ของลูกหนี้มาเป็นขอต่อสู้ของตนได้ไม่ เว้นแต่จะเป็นขอต่อสู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำผิดแบบระเบียบในเรื่องตัวเงินเท่านั้น¹

3. ผู้ค้ำประกันอาจจำกัดความรับผิดชอบของตนไว้เพียงเงินจำนวนหนึ่ง จำนวนใด หรือจำกัดความรับผิดชอบเฉพาะแต่ภายในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เวลาใดก็ได้ แต่ผู้รับอาวัลนั้นจะจำกัดความรับผิดชอบได้ก็เฉพาะจำนวนเงินเท่านั้น จะไปจำกัดในระยะเวลาที่ตนต้องรับผิดชอบอย่างผู้ค้ำประกันทั่ว ๆ ไปไม่ได้

4. การค้ำประกันนั้นเพียงมีการ แสวง เจตนาตรงกันระหว่างผู้ค้ำประกันกับเจ้าหนี้ก็มิได้เกิดเป็นสัญญาค้ำประกันแล้ว เพียงแต่ถ้ามิได้มีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้ค้ำประกันเป็นสำคัญแล้วจะฟ้องร้องบังคับคดีกันไม่ได้เท่านั้น แต่การอาวัลนั้น นอกจากจะต้องมีเจตนาอาวัลกันแล้วยังต้องทำตามแบบที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นพิเศษอีกด้วย มิฉะนั้นจะไม่เกิดเป็นการอาวัลขึ้น อย่างไรก็ตามการอาวัลนั้น จะไม่เกิดมีขึ้น หรือตกเป็นโมฆะไปก็ตาม ก็ยังอาจใช้ได้ในฐานะการประกันอย่างธรรมดาอีกได้ หากว่าทำถูกต้องตามหลักในเรื่องนั้น ตามมาตรา 136 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ป.พ.พ.) เช่น ทำความตกลงว่าจะใช้เงินตามตัวเงินค้ำยวจา ย่อมถือเป็นเพียงข้อตกลงค้ำประกันธรรมดาเท่านั้น ไม่ได้ว่าเป็นอาวัล

¹ ฎรายละเอียดยกไปในบทที่ 5.

ลักษณะทางกฎหมายของอาวัล

การอาวัลตัวเงินนั้นมีปัญหาว่าเป็นนิติกรรมประเภทใด กล่าวคือ เป็นนิติกรรมฝ่ายเดียวที่เพียงผู้รับอาวัลแสดงเจตนาออกก็มีผลเป็นการอาวัลแล้ว โดยไม่จำเป็นต้องมีผู้รับการแสดงเจตนา นั้น หรือจะเป็นสัญญาที่จะต้องมีคู่สัญญาตั้งแต่สองฝ่ายขึ้นไปมาทำข้อตกลงกันโดยมีการทำคำเสนอ-คำสนอง ตามหลักเรื่องสัญญาทั่ว ๆ ไป ทั้งนี้ เพราะผลแห่งการที่อาวัลเป็นนิติกรรมฝ่ายเดียว หรือเป็นสัญญานั้นย่อมมีผลแตกต่างกันมาก ดังเช่น ในกรณีที่จะกำหนดว่า การอาวัลนั้นเกิดขึ้นเมื่อใด เกิดขึ้นที่ใด เพราะมีหลักกฎหมายที่ว่านิติกรรมจะสมบูรณ์ของทำความแบบแห่งกฎหมายที่นิติกรรมนั้นเกิด (Locus regit actum) ฉะนั้น การอาวัลที่ไม่สมบูรณ์ตามกฎหมายไทยก็อาจมีผลใช้บังคับได้ หากว่าทำในต่างประเทศและทำถูกต้องตามแบบของการอาวัลที่กฎหมายของประเทศนั้นกำหนด¹ เหล่านี้เป็นต้น

ในข้อนี้มีความเห็นแตกต่างกันออกไปเป็น 2 ฝ่าย คือ

ฝ่ายที่หนึ่งเห็นว่า การอาวัลเป็นสัญญาชนิดหนึ่ง ฉะนั้น จะเกิดขึ้นได้ก็โดยการแสดงเจตนา เสนอ-สนองถูกต้องตรงกันทั้งสองฝ่ายระหว่างบุคคลซึ่งเขาเป็นผู้รับอาวัลตัวเงินกับบุคคลผู้เป็นเจ้าของแห่งตัวเงินนั้น (ซึ่งปกติก็คือ ผู้รับเงินหรือผู้ทรงหนี้เอง) โดยถือว่าเป็นสัญญาประเภทที่ของทำความแบบที่กฎหมายกำหนดไว้ คือของแจกแจงการอาวัลนั้นลงไว้ในตัวเงินตามที่กำหนดในมาตรา 939 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ฝ่ายที่สองเห็นว่า การอาวัลเป็นสัญญาประเภทหนึ่งนั้นมีเหตุผลที่สนับสนุนความเห็นของเขาอยู่หลายประการ คือ

¹ พระราชบัญญัติว่าด้วย การชดเชยแห่งกฎหมาย พ.ศ. 2481 มาตรา 9

ในกรณีที่มิชอบถามว่า บางครั้งแม้จะยังไม่มีการส่งตัวให้แกผู้ทรง หรือผู้รับเงิน ก็ยังมีการอาวัลได้ เช่น ก. ออกเช็คโดยมี ข. เป็นผู้รับอาวัล โดยที่ยังมิได้มีการส่งมอบ เช็คฉบับนี้ให้แกผู้หนึ่งผู้ใดก็ตาม เช่นนี้จะยังคงถือว่าการอาวัลเป็นสัญญาระหว่างผู้รับอาวัล กับ เจ้าหนี้แห่งตัวเงินนั้นอีกหรือ?

ข้อนี้ฝ่ายหนึ่ง ซึ่งถือว่าการอาวัลเป็นสัญญาอย่างหนึ่งนั้นเห็นว่า เมื่อยังมิได้ส่งมอบตัวเงินให้แกผู้หนึ่งผู้ใดแล้ว อาวัลก็ยังไม่เกิด เพราะยังมิได้มีสัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง การแจกจ่ายอาวัลเอาไว้ในตัวเงินจึง เป็นการแสดงเจตนาไป แต่ฝ่ายเดียวก่อนเท่านั้น เมื่อต่อมาได้ส่งมอบตัวเงินให้แกผู้ใดไปแล้ว การอาวัลก็ย่อมเกิดตั้งแต่ตอนนั้นเป็นต้นไป ซึ่งถ้าผู้รับตัวเงินนั้นไปจะไม่ประสงค์ให้มีการอาวัล (คือไม่ยอมรับการแสดงเจตนาของผู้รับอาวัล) ก็ย่อมทำได้ โดยการชี้ขาดชื่อผู้รับอาวัลนั้นออกเสีย หรือทำข้อตกลงปลดหนี้เป็นประการอื่น ตามมาตรา 340 ป.พ.พ. หรือโดยการที่ในฟ้องร้องเอาแกผู้รับอาวัลคนนั้น แต่ได้ไต่อาวัลตัวเงินนั้นต่อไปแล้วก็ยอมถือว่า ผู้ทรงคนนั้นได้ยอมรับขอที่อาวัลนั้นแล้วโดยปริยาย

สำหรับฝ่ายที่สอง ซึ่งมีความเห็นว่า การอาวัลเป็นเพียงนิติกรรมฝ่ายเดียวนั้น ก็มีเหตุผลที่สนับสนุนความคิดของเขาหลายประการ คือ

1. ตามมาตรา 112 ป.พ.พ. นั้น นิติกรรมยอมก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลได้ เพราะเป็นนิติกรรมที่มุ่งโดยตรงต่อการผูกนิติสัมพันธ์ในทางก่อให้เกิดสิทธิ แม้จะเป็นนิติกรรมฝ่ายเดียวก็ย่อมผูกพันผู้แสดงเจตนาได้ จะเห็นว่าการอาวัลตัวเงินก็มีลักษณะดังเช่นกล่าวมาแล้วเช่นกัน คือเป็นการแสดงเจตนาจะเข้าผูกพันตนตามตัวเงินนั้นต่อผู้ทรงอันอาจมีผลผูกพันตัวผู้แสดงเจตนาได้

2. นิติกรรมฝ่ายเดียวนั้น เพียงแต่แสดงออกไปก็มีผลผูกพันตัวผู้แสดงแล้ว แม้จะยังไม่มีการไต่ฝ่ายหนึ่งเข้ารับประโยชน์จากการแสดงเจตนาเช่นนั้นก็ตาม การอาวัลก็เช่นกัน เมื่อแสดงออกเมื่อใดแล้วก็ย่อมมีผลผูกพันตัวผู้รับอาวัลนั้นทันที เพียงแต่ทำให้ถูกต้องตามแบบที่กำหนดในมาตรา 939 ป.พ.พ. เท่านั้นก็พอแล้ว

3. โดยปกตินิติกรรมฝ่ายเดียวจะก่อให้เกิดหนี้ได้จะต้องมีบุคคลที่เป็นเจ้าหนี้ และลูกหนี้อยู่สองฝ่าย แต่อย่างไรก็ดี ก็ยังคงมีกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้การแสดงเจตนาฝ่ายเดียวก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์ผูกพันผู้แสดงเจตนาได้ โดยที่ไม่จำเป็นต้องมีการแสดงเจตนารับเอา นิติสัมพันธ์นั้น ฉะนั้น การที่เจ้าหนี้เข้าถือเอาประโยชน์แห่งนิติกรรมฝ่ายเดียวนั้น จึงมิใช่ เป็นการที่เจ้าหนี้แสดงเจตนาก่อให้เกิดหนี้แต่เป็นการเข้าถือเอาสิทธิตามที่กฎหมายกำหนดไว้แล้วเท่านั้น¹ จะเห็นว่า การอวัลลค์เข้าลักษณะที่กล่าวมาแล้วเช่นกัน คือแม้จะเพียงแสดงเจตนาไปฝ่ายเดียวก็ยังมีผลบังคับผูกพันตัวผู้แสดงเจตนาได้ ตามบทบัญญัติในมาตรา 940 ประกอบกับมาตรา 900 ป.พ.พ.

สำหรับข้อโต้แย้งที่ฝ่ายที่สองนี้มีอยู่ต่อเหตุผลของฝ่ายที่หนึ่งตามที่กล่าวอ้างมา แลเห็น คือ

1. การอวัลลค์ยอมเป็นนิติกรรมฝ่ายเดียวที่ก่อให้เกิดหนี้ใดอย่างหนึ่ง ทั้งนี้ โดยบทบัญญัติของมาตรา 940 ป.พ.พ. ที่กำหนดให้ ผู้รับอวัลลค์ ยอมต้องผูกพันเป็นอย่างเดียวกันกับบุคคลซึ่งตนประกั้น ส่วนคำมั่นจะให้รางวัลตามมาตรา 362 มาตรา 365 ป.พ.พ. และพันธกรรมที่อ้างมานั้นเป็นเพียงตัวอย่างของนิติกรรมฝ่ายเดียวเท่านั้น มิใช่ หลักที่จะกำหนดตายตัวลงไปว่านิติกรรมฝ่ายเดียวจะต้องมีแค่สองประเภทนี้เท่านั้น อย่างอื่นนอกเหนือจากนี้จะมีไม่ได้

2. การอวัลลค์เป็นนิติกรรมอย่างหนึ่งที่อาจมีการเปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับซึ่งสิทธินี้ได้ ตามมาตรา 112 ป.พ.พ. ส่วนที่ว่า การเพิกถอนการแสดงเจตนาที่จะเข้าอวัลลค์ตัวเงินนั้นจะต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าหนี้หรือไม่อย่างไรก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง

¹ จิตติ ทิงศภัทย์, และยล ชีรกุล, คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 2 มาตรา 241 ถึงมาตรา 452 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยพิทยาก, 2503), หน้า 255.

3. บทบัญญัติว่าด้วย ตัวเงินเป็นเอกเทศสัญญาชนิดหนึ่งตามที่กำหนดไว้ใน ลักษณะ 21 แห่งบรรพ 3 ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จริง แต่ก็มีได้หมายความว่า การกระทำหรือความผูกพันใด ๆ ในตัวเงินจะต้องเป็นสัญญาไปด้วยกันทั้งหมด เช่น การทำคำค้ำคานตัวเงิน ตามมาตรา 960 การจดทะเบียนห้ามโอนตัวเงิน ตามมาตรา 917 วรรค 2 การซื้อคร่อมเช็ด ตามมาตรา 994 เป็นต้น ฉะนั้น การอวัลจึงไม่ถูกผูกพันที่จะ ต้องเป็นสัญญา ไปด้วยกันใด

4. การที่มาตรา 938 ป.พ.พ. จะใช้คำว่า ตัวแลกเปลี่ยนจะมีมูลค่าประกันการ ใช้เงินได้ก็ตาม คำว่า ค่าประกันในที่นี้ คงมีความหมายตามธรรมดาเท่านั้น มิได้มีความ หมายตามมาตรา 680 ไปด้วย ทั้งนี้ เพราะถ้อยคำในตัวบทกฎหมายนั้นแม้จะใช้อย่างเดียวกัน แต่อาจมีความหมายแตกต่างกันไปได้ แม้จะเป็นถ้อยคำที่อยู่ในมาตราเดียวกันก็ตาม¹

5. สำหรับถ้อยคำที่ใช้ในตอนท้ายของมาตรา 940 วรรค 2 ที่ว่า "ขอสัญญา รับอวัล" นั้น แท้จริงแล้วเป็นการที่กฎหมายใช้คำไม่ถูกต้อง เพราะในต้นร่างภาษาอังกฤษ ใช้คำว่า ขอผูกพัน หรือ engagement ต่างหาก มิใช่เป็นข้อกำหนด (clause) ในสัญญา ใด ๆ และคำว่า engagement นี้ก็ตรงกับที่ใช้ในมาตรา 130 แห่งประมวล กฎหมายพาณิชย์ของฝรั่งเศสด้วย คือของฝรั่งเศสใช้คำว่า engagement เช่นกัน

ควยเหตุที่ไม่ยอมรับว่า การอวัลเป็นนิติกรรมฝ่ายเดียวนี้เอง จึงทำให้ความ เห็นของฝ่ายแรกที่มีต่อข้อความที่ว่า แม้จะยังไม่ไต่ส่งมอบตัวเงินให้แก่ผู้รับเงิน หรือผู้ทรง

¹ Guru Prasanna Singh, Principles of Statutory Interpretation. (Allahabad (India) : Bharat Law House, 1975), p. 18.

² ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 นี้ ร่างเป็นภาษาอังกฤษก่อน แล้วจึงแปลมาเป็นภาษาไทย

ก็ตาม จะอาวัลใดหรือไม่ นั้น จึงออกจะแปลก ๆ อยู่ เพราะไปถือเอาว่า การอาวัลย่อมเกิดขึ้นเมื่อตอนส่งมอบตัวเงินให้แก่ ผู้รับเงิน หรือผู้ทรงเอาทอนนั้น ทั้ง ๆ ที่การส่งมอบตัวเงินไม่เกี่ยวกับการอาวัลแต่อย่างใดเลย และมาตรา 939 ป.พ.พ. ก็มีได้กำหนดว่าการส่งมอบตัวเงินเป็นแบบของการอาวัลด้วย ในทางตรงข้าม หากถือว่าอาวัลเป็นนิติกรรมฝ่ายเดียวแล้ว การตอบคำถามข้างต้นก็ย่อมไม่ยุ่งยากอะไร เพราะไม่จำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่มารับการแสดงเจตนาอาวัลนั้นอยู่แล้ว

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความเห็นและเหตุผลทั้งสองประการที่กล่าวมาแล้ว แลเห็น จะทำให้เห็นได้ว่า การอาวัลนั้นย่อมเป็นนิติกรรมฝ่ายเดียวอย่างหนึ่ง ซึ่งเมื่อได้แสดงเจตนาอาวัลตัวเงินออกไปเมื่อใด และให้ทำถูกต้องตามแบบที่กำหนดไว้ในมาตรา 939 ป.พ.พ.แล้ว ก็ย่อมมีผลผูกพันกันได้ ตามมาตรา 940 ประกอบมาตรา 900 ป.พ.พ. ทั้งนี้ โดยที่ไม่จำเป็นต้องมีคู่กรณีมารับการแสดงเจตนาอาวัลด้วย

อย่างไรก็ดี แม้จะยอมรับว่า การอาวัลเป็นนิติกรรมฝ่ายเดียวแล้วก็ตาม แต่ปัญหาที่ตามมาก็คือ จะจัดเป็นนิติกรรมฝ่ายเดียวประเภทใดกล่าวคือ จะถือเป็นนิติกรรมฝ่ายเดียวโดยเคร่งครัด หรือเป็นนิติกรรมฝ่ายเดียวชนิดทั่วไป

นิติกรรมฝ่ายเดียวนั้น ได้แก่ นิติกรรมซึ่งเกิดขึ้นโดยการแสดงเจตนาของบุคคลฝ่ายหนึ่งฝ่ายเดียว และยังสามารถแยกประเภทของนิติกรรมฝ่ายเดียวนั้นลงไปได้อีก 2 ชนิด คือ¹

¹ จิต เศรษฐบุตร์, หลักกฎหมายแพ่งลักษณะนิติกรรมและหนี้ (กรุงเทพฯ

ก. นวัตกรรมฝ่ายเดียวโดยเคร่งครัด กล่าวคือ เป็นนวัตกรรมซึ่งเกิดขึ้นโดย
การแสดงผลงานของบุคคลผู้ทำฝ่ายเดียวโดยแท้ ไม่ต้องมีบุคคลอื่น เข้ารับการแสดงผลงาน
นั้น เช่น พินัยกรรม การตั้งมูลนิธิ คำมั่นสัญญาว่าจะให้รางวัล ฯลฯ นวัตกรรมฝ่ายเดียว
โดยเคร่งครัดนี้ เมื่อแสดงผลงานออกมาก็มีผลตามกฎหมายในทันที เพราะไม่มีบุคคลผู้
มาเกี่ยวข้อง คือต้องรับการแสดงผลงานนั้น

ข. นวัตกรรมฝ่ายเดียวชนิดทั่วไป ซึ่งการแสดงผลงานนั้นต้องเป็นผู้รับจึงเกิดผล
ตามกฎหมาย เช่น การปลดหนี้ การหักกลบลบหนี้ การบอกกล่าวบังคับจำนอง เป็นต้น

เมื่อพิจารณาถึงลักษณะของการอวัลที่ว่า แม้จะยังไม่มีเจ้าหน้าที่ตามตัวเงินก็อาจ
ให้อวัลแก่ตัวเงินนั้นได้เช่นนี้แล้ว ก็จะทำให้เห็นว่า การอวัลยอมจัดอยู่ในนวัตกรรมฝ่ายเดียว
โดยเคร่งครัด ทั้งนี้ เพราะไม่ต้องมีบุคคลอื่นเข้ามารับการแสดงผลงานที่จะอวัลนั้น
ฉะนั้น การอวัลจึงเกิดขึ้น เมื่อแสดงผลงานออกมาก็แล้ว แต่ทั้งนี้ หมายความว่า จะต้อง
ทำตามแบบที่กำหนดไว้ในมาตรา 939 ป.พ.พ. ด้วย จึงจะมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย